

Protocol

Op een veilige en gezonde school hoort pesten niet thuis!

Pesten vormt een ernstige bedreiging voor het geluk, het welbevinden en de toekomstverwachtingen van leerlingen. Pestgedrag is schadelijk tot zeer schadelijk voor leerlingen, zowel voor de gepeste leerling als voor de pestende leerling.

Om pestgedrag tegen te gaan op onze school hebben wij een veiligheidsbeleid opgesteld in samenwerking met medewerkers, ouders en leerlingen. Ons veiligheidsbeleid betreft preventie, signalering en aanpak. Alle partijen: Centrale Directie, Medezeggenschapsraad, Ouderraad en Leerlingenraad hebben het beleid ondertekend.

Het beleid verplicht alle betrokkenen tot het:

A. Uitvoeren van het vijfsporenbeleid:

1. ondersteuning bieden aan de gepeste leerling
2. ondersteuning bieden aan de pestende leerling
3. ondersteuning bieden aan de zwijgende middengroep
4. Ondersteuning bieden aan de medewerkers van de school
5. ondersteuning bieden aan de ouders verzorgers

B. Bewust maken en bewust houden van alle betrokkenen van het probleem

C. Gericht voorlichten van alle betrokkenen van de school

D. Aanleggen van toegankelijke informatie over het probleem "pesten"

E. Goed toerusten van vertrouwenspersonen om pestproblemen aan te pakken

F. Onder de aandacht brengen van de klachtenregeling

De mentor en de vertrouwenspersonen zijn het aanspreekpunt in het kader van pesten en coördineren het beleid om pesten op school tegen te gaan. Elke twee jaar wordt het veiligheidsbeleid geëvalueerd aan de hand van een verslag van ondernomen acties en zo nodig bijgesteld.

Uitvoering van het pestprotocol

Definitie

Pesten komt overal voor. Binnen de school komt meestal pesten van leerlingen door leerlingen voor. In dit protocol wordt onder pesten verstaan het: het vernederen (verbaal), schelden, dreigen, belachelijk maken enz., fysiek: schoppen, spugen, intimidatie, isoleren, stelen of vernielen van bezittingen. Het gebruik te maken van moderne communicatiemiddelen met: nare telefoontjes, e-mail, brieven of pesterijen via MSN of een website. Het specifieke van pesten is het bedreigende en systematische karakter. We spreken van pestgedrag als het regelmatig voorkomt. De inzet van pestgedrag is altijd intimidatie. Het kan gaan om systematische geweld van één leerling, maar ook om een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klas- of schoolgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen

De vertrouwenspersoon

Elke sector van het Raayland college heeft twee vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersoon is de aanspreekpersoon voor alle betrokkenen in de schoolorganisatie m.b.t. pesten. De vertrouwenspersoon bewaakt de procedures, streeft naar win-winsituaties maar komt het meest op voor de gepeste. De vertrouwenspersoon is op de hoogte van de instanties die kunnen helpen bij het aanpakken van pesten. De vertrouwenspersoon is oplossingsgericht, maar hij laat en geeft verantwoordelijkheid aan de betrokkenen.

Preventie op school

We scheppen een open en veilige sfeer in de klas, het gebouw en het schoolterrein. De mentor bespreekt pesten in het algemeen regelmatig in de klas. Ook kan gewerkt worden aan het gezamenlijk opstellen van klassenregels. Jaarlijks wordt een enquête gehouden in het kader van het convenant "Veilige school". Daarin zijn ook vragen opgenomen over het voorkomen van pesten. In mentorlessen in het eerste, tweede en derde leerjaar wordt pesten of gepest worden bespreekbaar gemaakt. De bedoeling van deze lessen is pesten te voorkomen, maar ook er voor te zorgen dat een gepeste leerling zich meldt. Belangrijk is dat ook de nieuwe vormen van pesten, via e-mail, MSN, GSM enz. ook aan de orde komen. De mentoren kunnen gebruik maken van een handleiding. Belangrijk is dat de groep/klas zich er van bewust is dat er gepest kan worden ook bij hen in de groep. Ouders worden van deze anti-pestlessen op de hoogte gebracht via het Bulletin en ouderavonden in de laagste klassen. Zowel aan ouders als leerlingen wordt uitgelegd wat een ouder of leerling moet doen als een kind gepest wordt.

Signalering

De medewerkers van de school merken soms snel genoeg dat een leerling gepest wordt en zijn is staat handelend op te treden. Maar soms is pesten "onzichtbaar". De leerling is bang om er iets van te zeggen. Medewerkers nemen stelling als ze merken dat een leerling wordt gepest. Het inlevend vermogen van medewerkers van de school is belangrijk. Als mentoren, docenten, OOP en of ouders/verzorgers hebben geconstateerd dat pesten voorkomt informeren zij elkaar over het probleem en het vervolgtraject. De afdelingsleider coördineert. Medewerkers (OP en OOP) melden pestgedrag, eventueel via de mentor/kernteam, bij de afdelingsleider van de betreffende leerling. Het is belangrijk dat de afdelingsleider als lid van de schoolleiding een overzicht heeft van pestgevallen in zijn afdeling. Een gepeste leerling of een ouder van een gepeste leerling kan zich melden bij zijn docent, zijn mentor, zijn afdelingsleider, de vertrouwenspersoon of de directie van de school. Ook medeleerlingen en overige betrokkenen, zoals hulpverleners kunnen pestgedrag melden bij de genoemde personen.

Aanpak

Op het Raayland College kunnen gepeste leerlingen andere leerlingen, medewerkers van de school ouders/verzorgers en overige betrokkenen: zoals hulpverleners een pestprobleem aanklaarten bij de mentor of afdelingsleider van de leerling. De aanpak van het pestprobleem is gericht op de gepeste leerling, de pestende leerling(en) en op de klas/groep als geheel. Bij deze aanpak gaat het Raayland College uit van de zogeheten "vijfsporen-aanpak".

- **Ondersteuning bieden aan een leerling die gepest wordt**
De school heeft veel aandacht en zorg voor de gepeste leerling. Het is vooral de mentor die de leerling ondersteunt. In moeilijke gevallen neemt de vertrouwenspersoon het voortouw. Allereerst voert de mentor een gesprek met de gepeste om meer zicht op het pestgedrag te krijgen. De ouders/verzorgers worden door de mentor mondeling ingelicht, telefonisch of in een gesprek op school. De mentor bespreekt met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijkt wel gedrag hij/zij wil vertonen in een bepaalde situatie. De mentor oefent dit met de leerling. Uit het gesprek kan blijken dat de gepeste leerling onvoldoende sociaal vaardig is. De leerling wordt besproken in het Zorg-Adviesteam. Er kan gezocht worden naar een doeltreffende aanpak van het probleem door een medewerker uit de professionele jeugdhulpverlening. Gesprekken en aanpak worden schriftelijk vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.
- **Ondersteuning bieden aan de leerling die zelf pest**
Direct na het gesprek met de gepeste leerling spreekt de mentor met de pestende leerling of de leider van de groep leerlingen. Afhankelijk van de situatie worden vooraf maar in ieder geval achteraf de ouders van de pestende leerling ingelicht. Een gesprek met de pester is het meest zinvol als een leerling betrapt is op pestgedrag. Maar dat zal niet altijd het geval zijn. In het gesprek met de gepeste leerling wordt ook nagegaan of er met deze leerling iets aan de hand is. De mentor probeert door een gesprek tussen gepeste en pestende leerling het pestgedrag te stoppen. De pester moet inzicht krijgen in de gevolgen van zijn gedrag voor de

gepeste. De pestende leerling spreekt af hoe hij zijn gedrag tegenover de gepeste leerling wil veranderen. In het leerlingvolgsysteem wordt een notitie van dit gesprek opgenomen.

Gepeste en pestende leerling krijgen de opdracht gedurende een bepaalde tijd, bijvoorbeeld komende 14 dagen hun voorgenomen gedrag te oefenen. De mentor volgt het gedrag in deze 14 dagen. Indien het pestgedrag niet stopt meldt de mentor de leerling aan bij het Zorg Adviesteam. De ouders/verzorgers worden ingelicht (indien dit nog niet gebeurd is). Er wordt gezocht naar ondersteuning om het pestprobleem op te lossen. Heeft de ondersteuning onvoldoende resultaat en gaat het pestgedrag onverminderd door, dan is de school genoodzaakt de leerling te schorsen en er kan uiteindelijk een procedure tot een definitieve verwijdering van school gestart worden. De gesprekken en de aanpak en het resultaat worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. Als na een afgesproken tijd, bijvoorbeeld 14 dagen het pestgedrag niet gestopt is of geen tekenen van verbetering te zien zijn worden de ouders van de pester met de pester zelf uitgenodigd voor een gesprek op school met de mentor in aanwezigheid van de afdelingsleider. In dit gesprek wordt duidelijk gemaakt dat het pesten moet stoppen. Er wordt uitgelegd wat de school al gedaan heeft. De school geeft aan dat nu de ouders aan bod zijn. De school wil de pester best helpen. Deskundigen kunnen worden ingeschakeld om de leerling te helpen en zijn pestgedrag af te komen. Maar als de pester met zijn ouders hier niet aan mee wil werken dan zet de school een verwijderingsprocedure in gang. Immers de gepeste gaat boven de pester. De inhoud van het gesprek wordt schriftelijk bevestigd.

- **Middengroep betrekken bij het oplossen van het pestprobleem**
Als een groep/klas het pesten heeft laten gebeuren dan volgt een gesprek met de hele klas. Bij dit gesprek kunnen de betrokken leerlingen al of niet aanwezig zijn. Het kan zelfs nodig zijn ouders van een groep kinderen op de hoogte te brengen van het pestgedrag in de groep/klas. Dit kan schriftelijk of op een ouderavond. Een pester kan immers zijn gang gaan omdat er altijd een zwijgende midden groep is. Deze groep bestaat uit meelopers, en uit leerlingen die erbij staan en niets ondernemen. Aan de klas/groep als geheel worden drie dingen duidelijk gemaakt. Ten eerste dat pesten absoluut niet kan en waarom dat zo is. Ten tweede dat er een groot verschil is tussen plagen en pesten en wat het verschil is en ten derde wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn om een einde te maken aan het pesten in de klas/groep en wat iedere leerling daarvoor kan doen.
- **Medewerkers school ondersteunen bij aanpakken pesten**
De medewerkers van de school worden ondersteund bij het aanpakken van pesten door de schoolleiding en de vertrouwenspersoon. Zij krijgen informatie. De aanpak van pesten past in het algemeen beleid rondom veiligheid op school.
- **Ouders/verzorgers ondersteunen**
De medewerkers van de school nemen ouders/verzorgers serieus bij hun zorgen over pesten. Directie, mentoren docenten en vertrouwenspersonen geven informatie en advies over pesten en manieren waarop pesten kan worden aangepakt. Het pestprobleem wordt aangepakt met medewerking van ouders/verzorgers, waarbij eventueel doorverwezen wordt naar deskundige ondersteuning.

De procedure bij een melding over pestgedrag

Het Raayland College neemt een melding over pesten altijd serieus in het belang van het welzijn van de kinderen. Naast de aantasting van de goede naam van de school, is vooral het leed waarmee een compleet gezin jarenlang te maken krijgt iets wat je niemand toewenst. Een klacht over pesten goed afhandelen (ook gevoelsmatig) is uiteindelijk voor alle betrokkenen essentieel en voorkomt veel (vervolg)ellende.

Een melding over pestgedrag door de leerling:

De mentor start een gesprek met de gepeste leerling. De stappen in het protocol worden gevolgd.

Een melding over pesten door de ouders:

De mentor hoort de klacht aan en als de ouder direct naar de schoolleiding is gestapt, verwijst de schoolleiding de ouder eerst naar de mentor; Er volgt een gesprek met de ouders. Daarna worden de stappen in het protocol gevolgd. Een melding over pestgedrag van een personeelslid: Als een personeelslid een leerling pest (bijvoorbeeld het kind steeds voor gek zet) dan gaat de leerling of de ouders naar de vertrouwenspersoon, directeur of mentor.

Een melding over een pestende leerling t.o.v. een personeelslid:

Indien een docent of OOP-er gepest wordt door één of meer leerlingen moet uiteraard ook worden ingegrepen. Ook docenten, niet onderwijzend personeel en directie hebben recht op een veilige (dus pestvrije) werkplek. Het personeelslid meldt het pestprobleem bij de vertrouwenspersoon en directie; de directie bespreekt de te nemen maatregelen.

Klachtregeling over handhaving pestprotocol

Alle bovenstaande acties vormen samen het pestprotocol. Het zijn maatregelen die onmiddellijk genomen moeten worden als er sprake is van pesten. Bij klachten over het pestbeleid en de handhaving van het pestprotocol kunnen alle betrokkenen terecht bij de klachtenfunctionaris van het Raayland College.